Noe — człowiek, który postąpił inaczej

Początki wiary i patriarchowie • Rdz 6:9–22; 7:1–24

Myśl przewodnia

Postępowanie zgodne z sumieniem bywa trudne, szczególnie gdy otoczenie wybiera przemoc.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Opowiadanie o Noem zaczyna się od informacji o świecie pełnym przemocy. W Rdz 6:11–13 pojawia się mocna ocena tego, jak ludzie traktowali siebie nawzajem. Na tym tle autor przedstawia Noego jako człowieka sprawiedliwego, który chodził z Bogiem.

Noe otrzymuje szczególne polecenie budowy arki. W Rdz 6:14–22 opisano przygotowania i przymierze, które Bóg zapowiada. W opowieści ważne jest działanie: Noe robi to, co mu polecono, choć zadanie jest wyjątkowe.

Czy bycie innym niż reszta zawsze oznacza, że ktoś ma rację? Nie. Upór można pomylić z odwagą. W historii Noego istotna jest przyczyna odmienności: sprzeciw wobec przemocy i poszukiwanie dobra.

Rdz 6:11–13 wyraźnie mówi o przemocy i zepsuciu ziemi. Dlatego opowieść o arce nie jest tylko pogodną historią przyrodniczą. Jednocześnie fragmenty o ocaleniu i późniejszym przymierzu (Rdz 9:8–17) pokazują troskę o życie. Gdy pojawią się pytania o śmierć, odpowiedz rzeczowo i spokojnie, bez szczegółów budzących lęk.

Później autor Listu do Hebrajczyków przywołuje Noego jako człowieka wiary. Wiara w tej perspektywie wyraża się w decyzjach i wytrwałości. My również możemy przerwać wyśmiewanie, obronić słabszego i odmówić udziału w wyrządzaniu krzywdy.

Cele lekcji

- Wskazuje w Rdz 6 przyczynę kryzysu: przemoc.
- Odnajduje polecenie budowy arki i odpowiedź Noego.
- Odróżnia samodzielność sumienia od uporu.
- Odpowiada na pytanie kontrolne: Jakie słowo opisuje problem ludzi w Rdz 6:11?

Przebieg zajęć

Pytanie badawcze — 4 min

Zaproponuj sytuację: większość klasy śmieje się z nieobecnego ucznia. Co można zrobić?

Lektura wybranych wersetów — 10 min

Lektura Rdz 6:9–22; 7:1–24. Poprzedni moduł zakończył się opowieścią o wyborach i ich następstwach. Teraz widzimy świat, w którym przemoc staje się powszechna, oraz losy Noego.

Szukamy sensu — 9 min

Uczniowie wyszukują Rdz 6:11, 6:14 i 6:22. Przy każdym wersecie zapisują: problem, polecenie albo odpowiedź Noego.

Zadanie w grupie — 12 min

Zespoły otrzymują trzy scenki: wykluczanie z zabawy, oszukiwanie przy grze, spokojna odmowa krzywdzenia. Przygotowują po jednym rozsądnym sposobie reakcji i wskazują, kiedy poprosić o pomoc.

Wniosek i zastosowanie — 5 min

Zapiszcie zdanie: „Odwaga wymaga powodu i troski o innych”.

Ćwiczenie uzupełniające

Na osi wydarzeń zaznacz: problem przemocy — arka — potop — obietnica.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Jak opisano problem w czasach Noego?

Jako przemoc i skażenie ziemi — zob. Rdz 6:11–13.

Jak Noe odpowiedział na polecenie?

W Rdz 6:22 podkreślono jego wykonanie poleceń.

Czy każdy sprzeciw wobec większości jest słuszny?

Nie. Trzeba oceniać powody, skutki oraz dobro innych.

Jakie słowo opisuje problem ludzi w Rdz 6:11?

Tekst mówi o przemocy na ziemi; warto wskazać ten werset.

Pomoce dydaktyczne

• Biblie lub wydruki wskazanych fragmentów

• karty scenek

• kartki na obserwacje tekstu

• karta pracy

Wskazówki biblijne i wychowawcze

• Potop to także narracja o śmierci i sądzie. Najmłodszym przedstawiaj ratunek Noego bez drastycznych obrazów; starszym nie usuwaj trudnych pytań o sprawiedliwość. Nie ucz, że posłuszeństwo zawsze gwarantuje fizyczne ocalenie. W Rdz 9:8–17 przymierze obejmuje również istoty żywe.

• Oddziel obserwacje zawarte w tekście od wniosków i odniesień współczesnych; pozostaw czas na pytania, także bez odpowiedzi.

• Najmłodszym nie opisuj drastycznych szczegółów potopu.

• Rdz 6:11–13 określa tło jako skażenie ziemi i przemoc; nie streszczaj problemu wyłącznie jako „ludzie byli niegrzeczni”.

• Rdz 6:14–22 opisuje polecenie zbudowania arki, a Rdz 7:1–24 przebieg potopu. Nie łącz przedstawianych dni i liczb w jedną uproszczoną chronologię bez sprawdzenia wersetów.

• Rdz 6:18 zapowiada ustanowienie przymierza, którego warunki i znak poznajemy w Rdz 9:8–17; tę tematykę rozwija lekcja 07.

• Hbr 11:7 odczytuje dzieje Noego jako przykład wiary wyrażającej się w działaniu; jest to późniejsza interpretacja kanoniczna.

• Opis potopu rodzi pytania o historyczność, zasięg i znaczenie literackie. W starszych grupach przedstawiaj stanowiska uczciwie i nie podawaj spornych tez geologicznych jako dowiedzionych faktów.

• Nie utożsamiaj współczesnych ofiar powodzi ze „złymi ludźmi”. Słuchaj pytań o cierpienie bez prostych osądów.

• Nie wykorzystuj klęsk żywiołowych do przypisywania winy ich ofiarom. Z młodszymi dziećmi ogranicz przerażające szczegóły zagłady.

• Opowieść o Noem obejmuje zarówno ocalenie, jak i sąd. Starszym grupom nie zacieraj trudnych pytań; najmłodszym przedstaw bezpieczeństwo bez drastycznych scen.

• Uwagi do interpretacji i bezpieczeństwa: Potop to także narracja o śmierci i sądzie. Najmłodszym przedstawiaj ratunek Noego bez drastycznych obrazów; starszym nie usuwaj trudnych pytań o sprawiedliwość. Nie ucz, że posłuszeństwo zawsze gwarantuje fizyczne ocalenie. W Rdz 9:8–17 przymierze obejmuje również istoty żywe.

Kontynuacja w domu

Czytając Rdz 9:8–17, znajdźcie, do kogo skierowano obietnicę przymierza.